

lev scholengroep
west nederland

magazine

Maak je
eigen kerst
lantaarn!

Met *liefde*
VOOR elKaAR
VERSCHILLEND
In wie we zIJN

“

Eerst kon ik niet op het
hoge klimrek, maar nu kan ik dat wel!
Wat maakt jou bijzonder?

Sofia, 6 Jaar

Inhoudsopgave

03	Voorwoord - Henk Eilander
04	Wat maakt Naomi bijzonder?
06	Interview met Henk Ellander
08	Reportage Immanuëlschool Best
12	Wat maakt Thijs bijzonder?
14	LEV inspiratiedag - fotoverslag
16	Rolf Schrama omarmt zijn beperking
18	Kees Ritmeester (op zoek naar ons DNA)
20	Wat maakt Benjamin bijzonder?
22	Werkgeluk
23	Phishingtest ICT
24	Interview met Paul van Opheusden
26	Column - Kartrekkers IB netwerk
27	Externe vertrouwenspersonen
28	Wat maakt Caro bijzonder?
30	Scholenpagina's

*Sta op en schitter, je licht is
gekomen, over jou schijnt de
luister van de Heer.*

Jesaja 60:1

lev scholengroep
west nederland

Colofon

Tekst: Yael Vuijk (reportage Immanuëlschool),
Lonneke Krijthof (Paul van Opheusden),
Hilde Tromp (Rolf Schrama),
Carolien Drijfhout (Henk Eilander),
LEV-WN (overige teksten)

Fotografie: Willem Jan de Bruin Fotografie
willemjandebuin.nl (reportage Immanuëlschool
en de bijzondere kinderen)

Cor Knobbe Fotografie (Inspiratiedag)

Bladmanagement en vormgeving: idd.nu

LEV-WN

's-Molenaarsweg 1

2401 LL Alphen aan den Rijn

0172-418830

info@levwn.nl • www.levwn.nl

Lichtdragers

Kerst nodigt ons uit om zelf voor anderen een ster te worden die hun nacht verlicht en hun een gevoel van veiligheid schenkt.

Het is een omschrijving van Anselm Grün die ons met kerst in beweging zet.

We mogen iets doen met de goddelijke schoonheid die van het Kind van Bethlehem op ons afstraalt, iets wat we mogen vieren met kerst, toen Hij naar deze wereld kwam. Een ster die straalde en ieder menselijk gelaat tegemoet scheen.

Wanneer ik over het leven van Jezus op deze aarde lees, straalt de wijsheid van Hem af, reageert Hij vanuit een bewogen hart. Hij toont oprechte emoties, geneest mensen en veroordeelt niet. In het leven van Jezus is zoveel te lezen over hoe je voor een ander een ster kunt zijn. Het leven van de ander kunt verlichten.

In een samenleving die bol staat van de polarisatie, waar meningen stilliger geuit worden en anderen vanuit een oordeel weggezet worden. Een samenleving die niet veilig voelt.

Waar gelijkwaardigheid en het unieke van ieder mens soms ver te zoeken is.

Verschil maken

Juist in die samenleving mogen wij als christenen het verschil maken. Niet door met een mening te beginnen, maar eerst een vraag te stellen. De ander te zien en te luisteren naar de ander.

Het vraagt om een bewuste keuze om een ster te zijn. Veiligheid te bieden aan de ander en deze te

verlichten met jouw persoon en met wie jij bent.

Liefde

Hier is moed voor nodig. Een ster ben je vanuit liefde, gebaseerd op een oprechte houding, vergevend en gericht op de ander. Vanuit liefde mag je ook opbouwend feedback geven op de ander, het zou liefdeloos zijn dat niet te doen. Simpelweg omdat je een bijdrage mag leveren aan de groei van een ander.

Oefenplaats

De scholen binnen LEV-WN zien wij als oefenplaatsen voor Gods Liefde. In onze wervingscampagne vraagt LEV-WN om 'Lichtdragers'. Onze medewerkers dragen het licht uit en leren kinderen een licht te zijn voor de ander. Het is mijn verlangen dat we op onze scholen kinderen helpen een ster (lichtdragers in de dop) te zijn, zodat ze op een menswaardige manier later een plek in de samenleving kunnen innemen. Dat typeert ook ons burgerschapsonderwijs, waar we u als ouder overigens hard bij nodig hebben.

Ik wens u en jou een gezegende kerst toe met een ongelooflijk mooi perspectief wat ooit tot volheid komt. Daar waar de oefenplaats een realistische werkelijkheid wordt...

Sta op en schitter, je licht is gekomen, over jou schijnt de luister van de Heer. Jesaja 60:1

Henk Eilander
voorzitter College van Bestuur

Met *liefde*
VOOR ELKAAR
VERSCHILLEND
in wie we zijn

“

Ik vind mijn haar bijzonder, omdat het heel licht en lang is. Het grappige is dat je mijn haar juist niet moet borstelen, dan wordt het pluizig. Ik heb ook schisis. Verder kan ik goed dansen en acteren. Ik vind het ook wel bijzonder dat ik christelijk ben. Dat is niet iedereen, behalve hier op school dan.

Naomi, 11 jaar

BESTUURDER AAN HET WOORD

“STEEDS WEER TERUG NAAR HET DOEL:
de ontwikkeling van kinderen”

Sinds maart 2022 staat Henk Eilander aan het roer van LEV-NW. Hoe komt hij in deze rol terecht, wat zet hij op de agenda en wie inspireert hem? Een interview.

Een jaar in je nieuwe rol als bestuurder. Hoe bevalt het?

“Heel goed. Ik geniet van wat er gebeurt op onze scholen. Het is mooi van dichtbij te zien hoe teams dag in dag uit bezig zijn met de ontwikkeling van kinderen. Ik heb bewondering voor onze medewerkers, die ook in tijden van personeelskrapte alles op alles zetten om goed onderwijs te geven. Daarin zie ik een groot hart voor kinderen! In het najaar hebben we de Inspectie op bezoek gehad voor het vierjarige bestuursonderzoek, die uitdaging had ik meteen. Ze waren onder de indruk van de kwaliteitscultuur waarin we binnen LEV-WN continu bezig zijn om ons onderwijs te verbeteren. Dat vond ik mooi om te horen. Al weet ik natuurlijk dat we goede kwaliteit bieden, het is toch een fijne bevestiging.”

Je hebt niet altijd in het onderwijs gewerkt. Vertel eens?

“In het begin van mijn werkzame leven werkte ik internationaal in het bedrijfsleven. Tot ik op mijn 34e kanker kreeg. Die ziekte is een omkeerpunt geweest. Het zette me stil bij de vraag in hoeverre ik eigenlijk van betekenis was, een bijdrage leverde aan de maatschappij. Toen ik beter werd, besloot ik de commerciële wereld achter me te laten en op zoek te gaan naar wat God voor mij in petto had. Dat zorgde er veertien jaar geleden voor dat ik in het onderwijs terechtkwam. Het LEV-WN, toen nog GPO-WN, kwam op mijn pad en ik kreeg aan alle kanten de bevestiging dat dit de plek was waar God mij wilde hebben.”

Wat vind je mooi aan het onderwijs?

"Het is fantastisch kinderen te mogen voorbereiden op hun plek in de samenleving. Daarmee doel ik op hun ontwikkeling als mens, maar zeker ook de vaardigheden die zij nodig hebben om goed door te stromen. Ik zie het als onze opdracht kinderen een goede basis te geven waarmee zij later op hun beurt van betekenis kunnen zijn. Dus hebben we aandacht voor rekenen en taal, maar ook voor bijvoorbeeld het ontwikkelen van een eigen mening en respect voor anderen. Zeker in deze polariserende samenleving, hebben we daarin iets te doen."

Bedoel je dat ook vanuit christelijk oogpunt?

"Absoluut. De samenleving om ons heen verandert bizar snel. Ik vind het heel belangrijk in alle verandering stevig te blijven staan in onze christelijke identiteit. Dat is ons vertrekpunt, ons kompas. We willen kinderen het geloof in onze levende God meegeven. Hierin trekken we nadrukkelijk samen op met ouders; zij kiezen niet voor niets voor een christelijke school."

Aan welke thema's werk jij binnen LEV-WN?

"Laat ik beginnen bij collectieve ontwikkeling binnen de scholengroep. Op de afzonderlijke scholen gebeuren zoveel mooie dingen en daarin kunnen we veel van elkaar leren. Die kans moeten we maximaal benutten, want juist onze diversiteit geeft ons enorme groeipotentie. Daarnaast staat kansengelijkheid hoog op de agenda, wat onder andere tot uitdrukking komt in ons jaarthema 'inclusiviteit en omgaan met diversiteit'. Ik vind het heel belangrijk om een cultuur te (blijven) creëren waar iedere unieke leerling en medewerker echt zichzelf mag zijn. Die veiligheid is de basis om überhaupt te kunnen ontwikkelen. Maar ook in de ontwikkeling van IKC's zie ik kansen voor het werken aan kansengelijkheid. Verder verdient ook toekomstgericht onderwijs veel aandacht. Als een kind over vijftien jaar de maatschappij instapt, wat heeft hij of zij dan nodig en wat hebben wij dan vandaag te doen?"

Wie inspireert jou in je werk?

"Oei, mogen het ook vier mensen zijn? Henri Nouwen inspireert mij, die als priester heel duidelijk zegt: je bent niet wat je hebt, je bent niet wat je doet, of wat anderen over jou zeggen, maar je bent Gods unieke geliefde kind. Die overtuiging is zo belangrijk voor een gezond zelfbeeld en gun ik ieder kind! Mijn tweede inspiratiebron is Martin Luther King, vanwege zijn verlangen dat mensen beoordeeld worden op gedrag en niet op huidskleur. Juist zijn geweldloze verzet tegen discriminatie vind ik heel mooi en neem ik mee. Als derde ben ik onder de indruk van Angela Merkel. Hoe zij op het toppunt van de vluchtelingencrisis heel Europa voor het blok zette met de

woorden 'wir schaffen das'! Zij had de moed op te staan voor mensen die dat nodig hebben. Ook op onze scholen gaat het erom dat we moed tonen, bijvoorbeeld door op te komen voor een medeleerling die gepest wordt of uit je comfortzone te stappen om een collega tegemoet te komen. En de vierde? Dat is de belangrijkste: Jezus zelf. Om wie Hij is, om het voorbeeld dat Hij geeft."

Hoe ziet een werkdag er voor je uit?

"Elke dag is anders, maar veel van mijn tijd ben ik in overleg. Zowel intern als extern. Het directeurenoverleg is bijvoorbeeld een belangrijk en verbindend moment binnen de organisatie. We zijn echter ook een complexe organisatie

en werken lokaal met veel externe partijen samen en hebben bijvoorbeeld 14 huisvestingsprojecten. Daarnaast bezoek ik jaarlijks iedere school, waarbij ik niet alleen met directie en MT maar ook met leerkrachten in gesprek ga. Ik vind het belangrijk dat ik als werkgever zicht heb op het welbevinden van medewerkers. Natuurlijk maak ik ook altijd een rondje door de school om de kinderen te ontmoeten. Erg leuk, kinderen zijn

zo puur en authentiek! Verder voer ik veel gesprekken met het bestuurskantoor, waar een mooi team de scholen ondersteunt op het gebied van Onderwijs, HR, financiën en marketing. Al met al veel diversiteit dus."

Hoe zorg je dat het kind centraal staat?

"Door elke dag de vraag te stellen of wat we doen, bijdraagt aan de ontwikkeling van het kind. En zo steeds terug te gaan naar het doel. Gebruiken we de tijd die we hebben voor de juiste dingen? Het klinkt misschien als een open deur, maar dat is het niet. Onbewust kan je, mede door alle protocollen en regelgeving in het onderwijs, toch van je doel afdrijven. Ik stel mezelf die vraag ook. Soms ligt wat ik doe wat verder van de onderwijspraktijk af, maar uiteindelijk is die leerling ook wat mij drijft en moet drijven." ■

"Onze diversiteit geeft ons enorme groeipotentie"

Henk Eilander is sinds dit jaar bestuurder van LEV-WN. Hij startte zijn carrière in het bedrijfsleven maar maakte ongeveer 15 jaar geleden een switch naar het onderwijs. Dit voelde voor hem als een roeping. Momenteel volgt hij de opleiding 'Bestuurlijk Leiderschap'. In zijn vrije tijd verdiept Henk zich graag in de Italiaanse keuken.

“Je ziet dat de kinderen genieten en opbloeien”

Het aantal Integrale KindCentra (IKC) in Nederland is aan een gestage opmars bezig. Ook nieuwkomer binnen de LEV-scholengroep, de Immanuëlschool uit Best, werd - een jaar na hun aansluiting in januari 2021 bij LEV - een Kindcentrum. Nog niet helemaal 'integraal' maar daar wordt hard aan gewerkt. Directeur Hannie Sonneveld en medewerkers Elyna en Manon van de LEV-opvang vertellen enthousiast over hun bevindingen. “Het is prachtig om samen kinderen te begeleiden in hun ontwikkeling, vanuit de visie dat elk kind door God geliefd is en uniek geschapen!”

Eind 2020, vlak voor jullie 'bij de LEV-club' kwamen, sprak je in het magazine dat toen verscheen de hoop uit dat er een wederzijdse uitwisseling zou komen van ervaringen. Jullie zijn nu ongeveer een jaar LEV-lid, is die hoop een beetje uitgekomen?

Hannie: “Absoluut! Het is fijn om samen te werken in een team van directeuren. Door elkaar regelmatig te ontmoeten, kunnen we samen nieuwe dingen leren. En niet alleen mét, maar zeker ook ván elkaar. We wisselen ervaringen uit en bespreken situaties. Toen we er begin 2021 bij kwamen, waren de mogelijkheden nog een beetje beperkt door corona, maar ik heb er goede hoop op dat het contact tussen de scholen nog meer vorm krijgt.

Het voordeel van de LEV-organisatie is ook dat er een bestuurskantoor is, waar je als LEV-lid kunt aankloppen voor ondersteuning, advies en oplossingen. Bijvoorbeeld in zaken als een ziekteproces van een medewerker, daarin krijgen we dan prettige begeleiding.”

En merken de docenten ook iets van die samenwerking?

"Zeker. We hebben verschillende netwerken waarin docenten ook participeren. Netwerken over IB, taal, rekenen, het jonge kind. Die starten dit jaar weer. Zo kunnen de leerkrachten de voordelen gaan merken van het met en van elkaar leren binnen de organisatie."

Ben je ook verrast het afgelopen jaar?

"Nou, de hartelijkheid en de openheid zijn hartverwarmend! En het voelt als 'zuidelingen' ook bijzonder dat we vrijuit christen kunnen zijn in ons werk. Hier maak je het niet zo vaak mee dat een bijeenkomst met gebed en bijbellezing begint en dat je met andere christenen over het geloof kunt praten."

En daarna kwam dus de overgang van 'gewone school' naar een Kindcentrum. Waarom wilden jullie dat?

"We vinden het mooi en fijn om kinderen van 0-12 opvang en onderwijs te bieden vanuit een ►►►

"SAMEN KINDEREN BEGELEIDEN IN HUN ONTWIKKELING, VANUIT DE VISIE DAT ELK KIND DOOR GOD GELIEFD IS EN UNIEK GESCHAPEN."

Directeur Hannie Sonneveld

Immanuël

onderwijs en opvang met de Bijbel als basis

christelijke identiteit. Samen kinderen begeleiden in hun ontwikkeling, vanuit de visie dat elk kind door God geliefd is en uniek geschapen. Daarom zijn we in het gebouw in november 2021 gestart met de opvang: drie dagen VSO, BSO en dagopvang en twee dagdelen peuterspeelzaal. Het enthousiasme is groot: de aanmeldingen blijven komen. Het is niet ondenkbaar dat we wel naar vijf dagen in de week gaan!"

Medewerkers Manon en Elyna van de opvang zijn ook positief over de nieuwe samenwerking: "Wekelijks hebben wij met Hannie overleg om samen te kijken hoe we opvang en onderwijs samen kunnen brengen. Door het nauwe contact zijn de lijntjes tussen school en opvang lekker kort."

Is de samenwerking er alleen op directieniveau?

Elyna en Manon: "Nee hoor, we hebben veel meer onderlinge dwarsverbanden. We organiseren verschillende activiteiten als opvang en school samen. Op dit moment worden de thema's van de opvang en unit 1 bijvoorbeeld op elkaar afgestemd. We leren als collega's elkaar goed kennen; het voelt erg vertrouwd met elkaar onder één dak, dagelijks lopen leerkrachten en medewerkers makkelijk bij elkaar binnen."

"En heel belangrijk: op dit moment zijn er meerdere medewerkers die werken bij ons op het kinderdagverblijf en daarnaast ook als onderwijsassistent op de basisschool. Zo is er een natuurlijke manier van samenwerken en elkaar van informatie voorzien. We hopen dat in de komende periode verder te intensiveren. Wat heel gaaf is, is dat door die dubbelrol en de korte lijntjes de warme overdracht voor kinderen naar de basisschool heel vloeiend verloopt."

En zijn de ouders ook enthousiast?

"Blijkbaar wel, want de aanmeldingen blijven gestaag groeien. Afgelopen september konden we uitbreiden met een dagopvanggroep voor 0-4 jaar. De BSO wordt ook binnenkort uitgebreid. Vooral de laatste maanden zien we een sterke groei in aanmeldingen; daar zijn wij enorm dankbaar voor!"

**"WE VOELEN ONS ERG WELKOM IN SCHOOL;
DE SAMENWERKING VOELT HEEL VERTROUWD."**

medewerkers Elyna en Manon van de LEV-opvang

Komt dat ook doordat jullie - net als de school - vanuit een christelijke visie werken?

"Dat zal zeker meespelen ja. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen opgroeien in een liefdevolle en warme omgeving waarin ze zichzelf kunnen zijn op de manier zoals God ze gemaakt heeft. Dit zie je terug in aanbod van liederen, Bijbelverhalen, in het bidden en ook in de manier waarop de medewerkers en kinderen met elkaar omgaan. Dat sluit enorm goed aan op de visie van school. Wij proberen overigens ook ouders die niet gelovig zijn, te bereiken. Ook zij mogen zich welkom voelen bij ons op de opvang."

Tot slot: waarom zijn jullie drie zelf enthousiast over het Kindcentrum?

Elyna en Manon: "Je ziet dat de kinderen genieten en opbloeien door de structuur en de goede sfeer hier."

We voelen ons erg welkom in school; de samenwerking voelt heel vertrouwd en het is mooi om het onderwijs van zo dichtbij mee te maken."

Hannie: "En hoe fijn is het: alles onder één dak; medewerkers, ouders en kinderen die allemaal christen zijn. "n oktober 2021 leek het er niet op dat we een goed draaiende opvang konden realiseren. Nu, een jaar later, moet de dagopvang uitbreiden met extra slaapkamers, hebben we een BSO die meer dan 30 kinderen opvangt.

En de groei lijkt nog niet gestopt. Met als gevolg dat ook het aantal kinderen op de school groeit! Ik word enorm blij van de goede samenwerking en sfeer in het hele team: mooie mensen, fijne samenwerking - zoveel energie die in onderwijs en opvang gestoken wordt. Alles om ons mooie kindcentrum vorm te geven!"

Manon en Elyna: "Wij hopen in de toekomst op nog een heleboel jaren succesvolle samenwerking!" ■

"DE JUFFEN VAN DE BSO EN DE OPVANG ZIE IK ECHT ALS MIJN COLLEGA'S"

Marianne van de Wal - Leerkracht groep 3,4 en 5

"MIJN MEIDEN ZEURDEN GEWOON OF ZE NAAR DE BSO MOCHTEN!"

Annemarie van Driel - moeder Marthe en Noa (links)

Met *liefde*
VOOR ELKAAR
VERSCHILLEND
in wie we ZIJN

“

Mijn **haar** is bijzonder, omdat het **oranje** is. Eén ander kind in mijn klas heeft ook **oranje** haar, maar dat van mij is **gekruild**. Verder ben ik **goed in kleuren**, vooral **huizen** en **robots**. En ik zit op **turnen**, dat doet bijna niemand. Van de jongens dan. Maar ik wil ervan af. Dan ga ik op **voetbal**, net als de meeste andere jongens.”

THIJS, 8 JAAR

LEV Inspiratiedag:

Met **liefde**
VOOR ELKAAR
VERSCHILLEND
in wie we zijn

Op 16 september reisden circa 500 medewerkers van LEV-WN naar de Hollandsche Manege in hartje Amsterdam! Aan de rand van het Vondelpark werd onze tweejaarlijkse inspiratiedag gehouden. Er was ruimte voor veel ontmoeting, een citygame voor de verschillende schoolteams en sprekers zoals Gert-Jan Segers, Rolf Schrama en Jitske Bouma. The Bowery sloot af met een miniconcert. Een mooie verbindende dag!

ROLF SCHRAMA OMARMT ZIJN BEPERKING

'WAAROM WILDE IK TOCH ZO GRAAG GEWOON ZIJN?'

“Blijf zoals een kind!”, dat is de boodschap die Rolf Schrama op de inspiratiedag van LEV-WN deelt. Volgens Rolf, die klein is (1,25m), is er voor iedereen op de wereld een perfecte plek. Maar je moet wel bereid zijn om ernaar te zoeken. “Een kind is van nature onderzoekend. Het voelt en ruikt overal aan. Als we ouder worden, raken we dat kwijt. Ook mij is dat overkomen. Nu ben ik weer dat kind.”

“**P**loeteren. Dat was ik gewend sinds mijn pubertijd. Ik stelde doelen in mijn leven en ging er helemaal voor. Ik wist dat ik niet met mijn handen kon werken, dus ik moest het geld met mijn verstand verdienen. Ook voelde ik dat de wereld mij als ‘minder’ inschatte. Ik ben klein en heb dus een zichtbare beperking. Als mensen mij voor het eerst zien, schatten ze me op waarde en dat is bijna nooit positief. Dat benoemt overigens niemand, maar je voelt het wel. Bijvoorbeeld door de manier waarop iemand met je praat. ‘Wat knap dat je werkt’, wordt er dan gezegd. Ik wilde mezelf het tegendeel bewijzen. Ik zette oogkleppen op en ging jagen tot ik mijn doelen had bereikt. Ondanks dat ik mij bewust was van alle vooroordelen. Ik deed de mavo, havo, havo en ging vervolgens economie studeren. En jawel: ik werd doctorandus en kreeg die goede baan in de financiële sector. Ik wist alles van aandelen, maar nog niets van het leven...”

In gevecht

“Rond mijn dertigste wees een vriendin mij erop dat ik niet meer zo leuk was als vroeger. Het was waar wat ze zei. Ik was hard voor mezelf en schopte overal tegenaan.

Stiekem vond ik mijn baan niet leuk – ik hield niet van cijfers – en mijn carrière stagneerde. Door die vriendin drong het tot mij door dat ik al jarenlang in gevecht was met mijn eigen beperking. En dat gevecht was begonnen op het moment dat ik mij realiseerde dat ik anders was. In mijn kindertijd heb ik mij nooit anders gevoeld. Mijn ouders voedden mij op met het idee dat ik alles wat ik in het leven zou willen, ook zou kunnen. Zij stimuleerden mij enorm. Door bijvoorbeeld mijn speelgoedauto buiten bereik neer te leggen, zodat ik moeite moest doen om het te pakken te krijgen. Ik woonde in een klein dorp, dus ik viel op. De eerste keer op de peuterspeelzaal was, mede door een bepaalde peuter, geen groot succes. Mijn moeder zei: ‘Morgen geef je dat joch een schop tegen zijn knie’. Door mijn speciale schoenen, met harde neuzen, extra pijnlijk. Het was eten of gegeten worden. Natuurlijk wist mijn moeder dat geweld niet goed is, maar het was wel goed dat ik van mij af beet. Vanaf die tijd was de stoerste jongen uit de klas mijn beste vriend en werd ik een gewoon jongetje. Ik was vindingrijk en zag van nature overal kansen. Tot mijn pubertijd. Vanaf toen veranderde alles. Dit had meerdere redenen. Eén van de oorzaken was dat

“Ik ging jagen tot

ik mijn doelen

had bereikt”

wij als mensen, naarmate we ouder worden, steeds meer vooroordelen opbouwen. Dat ik anders was, begon op te vallen. Ook omdat de spelregels veranderden. Ineens speelde uiterlijk een rol en stond ik vaker buitenspel. Mijn zelfvertrouwen daalde en dus ging ik harder werken.”

Deuren gingen open

“Dat gevecht met mezelf – dat ik inmiddels al bijna twintig jaar streed – moest stoppen. Waarom wilde ik zo graag gewoon zijn? Voor wie wilde ik mij bewijzen? Ik zou nooit ‘gewoon’ zijn, want de buitenwereld ziet mij niet zo. Ik besloot, rigoureuus, mijn carrière op te zeggen en te onderzoeken welke talenten ik had. Mijn beperking zette ik in dit proces centraal. Ik wilde het als een kracht gaan zien. Hierdoor gingen er deuren open, die ik zelf jarenlang gesloten had gehouden. De gehandicaptensport was zo’n

Wie is ROLF? SPREKER VAN DE INSPIRATIEDAG

Rolf Schrama (47) groeide op in het dorp De Rijp, samen met zijn ouders en een zus. Zijn oudste broer overleed al op jonge leeftijd. Hij had net als Rolf een zeldzame vorm van dwerggroei. Rolf ontwikkelde zich tot doctorandus in de Economie en in 2016 eindigde hij, samen met zijn zeilpartner, op de zevende plaats van de Paralympische Zomerspelen. Het zeilen en het werken met cijfers heeft hij inmiddels achter zich gelaten. Hij werkt als Adviseur Inclusie bij Van Lanschot Kempen en daarnaast is hij gastspreker. Zo sprak hij in september van dit jaar op de inspiratiedag van LEV-WN. Rolf is getrouwd en heeft twee jonge kinderen.

"Ik ben anders

en dat is een

goed gevoel!"

deur. Ik wilde niet gehandicapt zijn en deed daarom niet mee. Toen ik wél mee ging doen, kwam ik terecht in de zeilsport. En hier bleek ik heel goed in te zijn. Zo goed dat ik meedeed aan de Paralympische Zomerspelen in Rio de Janeiro. Het was een fantastische tijd waarin ik leerde waar groei daadwerkelijk over gaat. De oceaan leerde mij de lessen van de wind. De wind verandert steeds; elke shift is een kans. Je moet je in het leven niet vasthouden aan wat ooit was. Zie elke dag als een nieuw hoofdstuk. Ik leerde om positief de wereld in te kijken en ik leerde begrijpen waar andere mensen

vandaan komen. Als iemand nu tegen mij zegt: 'Wat knap dat je werkt!', zie ik dat niet meer als een belediging. Die persoon heeft gelijk, want er zijn vele mensen met een beperking die niet kunnen werken. En het is een stukje onwetendheid. Als ik erover vertel en mensen een kijkje geef in mijn leven, dan ontstaat er bekendheid. Zo kan ik de wereld een klein beetje veranderen."

Een lans breken

Vandaag de dag werk ik op de Zuidas als Adviseur Inclusie en geef ik mensen met een beperking – ofwel mensen met talenten – een werkplek. Daarnaast geef ik lezingen. Ik wil een lans breken voor anders zijn. Ik ben anders en dat is een goed gevoel. Hierdoor voeg ik wat toe aan de mensheid. Ik accepteer niet alleen mijn beperking, ik omarm het. Dit verhaal heb ik ook verteld op de LEV-WN dag. Want ik geloof dat leerkrachten kinderen hiermee kunnen helpen. Blijf zelf een kind en kijk door de ogen van het kind. Projecteer niet je eigen oordeel, maar ga samen naar de

Op zoek naar ons DNA

Wat typeert LEV-WN? Wat doen we om kinderen te laten groeien en bloeien? Nieuwkomer Kees Ritmeester gaat op zoek naar het hart van de organisatie. Als directeur Onderwijs, Kwaliteit en Innovatie is hij verantwoordelijk voor het onderwijs van elke dag, voor de (nieuwe) IKC's en voor de contacten met de samenwerkingsverbanden op bestuursniveau.

Bijdragen aan goed christelijke onderwijs', dat is mijn passie. Ik ga ervoor om de schooltijd voor elk kind één van de mooiste tijden van zijn of haar leven te laten zijn. Tijdens de basisschoolperiode groeien kinderen als persoon en als volgeling van Jezus. Ze leggen een basis waar ze hun hele verdere leven op kunnen bouwen. Dat is het geschenk van leren. Als je leert, verander je. Wie leert, blijft nooit dezelfde. Daar wil ik aan bijdragen.

Mijn hele werkzame leven staat in het teken van die passie. In het onderwijs heb ik verschillende rollen gehad. Zo werkte ik als meester en adjunct-directeur op een kleine en een grote basisschool. Daarnaast heb ik me bij Driestar ingezet als onder andere educatief docent pabo, opleidingsmanager en manager innovatie.

Vliegende start

Als nieuwkomer bij LEV-WN ben ik de afgelopen maanden op zoek gegaan naar het DNA van de scholengemeenschap. Ik vroeg me af: wat doen leraren, directeuren en (leraren)ondersteuners om ervoor te zorgen dat kinderen gaan groeien en bloeien? Mijn eerste ervaringen deel ik graag. Het DNA van een gemeenschap ontdek je alleen als je mensen ontmoet.

Aan ontmoetingen gelukkig geen gebrek! De LEV-dag met alle bijna 500 collega's, bijeenkomsten van verschillende scholingsnetwerken en de eerste bezoeken aan scholen liggen inmiddels achter me. Tijdens al die ontmoetingen kwamen twee kernwoorden, of beter gezegd kernwáárden, telkens naar boven: liefde en gedrevenheid.

Twee mooie kernwaarden

Gedrevenheid zag, voelde en hoorde ik bij de collega's die ik sprak. Zij zetten zich met hart en ziel in om mooi en goed onderwijs voor de kinderen op onze scholen te realiseren. Dat doen ze op veel verschillende manieren en vanuit verschillende perspectieven. Maar of het nu is met behulp van 'unit onderwijs', ontwikkelingsgericht onderwijs (OGO) of thematisch onderwijs; overal wordt gekeken hoe we kinderen kunnen geven wat ze nodig hebben om zich te ontwikkelen.

Liefde ervoer ik als ik LEV-medewerkers over hun leerlingen hoorde praten. Ze houden van de kinderen en genieten van de omgang met hen. Ook als het soms moeilijk is! Deze liefde voor kinderen wordt gevoed door de liefde die de collega's ontvangen van God. De Bijbel als basis is zichtbaar en voelbaar in de klassen.

Kinderen tot groei en bloei brengen kan alleen als je zelf groeiend en bloeiend bent. Dat we dat zijn, werd voor mij bevestigd in deze ontmoetingen. Het is bijzonder om de kernwaarden van LEV-WN in de praktijk van elke dag terug te zien. LEV is: hart hebben voor mooi onderwijs. Liefde is: houden van kinderen. Daarnaast ligt ook het woord 'vertrouwen' heel dichtbij LEV-WN: weten dat God voor ons zorgt en dát vertrouwen mogen uitstralen en doorgeven.

Trots

Het valt me op dat veel collega's lang bij LEV-WN werken. Veel medewerkers werkten op verschillende van onze scholen. Sommigen werkten een tijdje in een andere organisatie, maar kwamen weer terug. Veel mensen vertelden dat ze er trots op zijn bij LEV-WN te horen.

Inmiddels ben ik dat zelf ook. Waar ik ook kom, in overleggen en op scholen, overal voel ik een warm welkom. Ik zie mensen werken vanuit een hele positieve insteek, altijd oplossingsgericht. Dat ervaar ik als bijzonder, zeker als je kijkt naar de vele vraagstukken die om aandacht vragen.

Klinkt misschien wel erg positief allemaal. Dan is het goed te weten dat mijn ervaring niet op zichzelf staat. In september en oktober waren er twee inspecteurs van de schoolinspectie op bezoek voor hun zogenaamde 'groot

onderzoek' dat eens in de vier jaar plaatsvindt. Ik raad u zeker aan even kennis te nemen van hun rapportages! De positieve waarderingen zijn een mooi compliment voor het vele werk wat de LEV-WN medewerkers verzet hebben en verzetten.

Kennis delen

Uiteraard zijn er ook verbeterpunten. Een belangrijk aandachtspunt is en blijft de kwaliteit van de instructie en het realiseren van goede doorgaande lijnen voor rekenen en taal door onze scholen heen. Veel kennis blijft 'opgesloten' zitten in de individuele scholen. Samen kennis delen, samen studeren, samen nieuwe manieren van werken uitproberen: het zijn belangrijke uitdagingen die we met elkaar kunnen en moeten aangaan. Want elk kind verdient het best mogelijke onderwijs.

Binnen LEV-WN wordt hard en met het hart gewerkt.

Ik zie uit naar de komende maanden, naar verdiepte kennismakingen. Naast collega's hoop ik ook veel ouders te ontmoeten. Voor nu is mijn conclusie: uw kinderen kunt u met een gerust hart aan LEV-WN scholen toevertrouwen. ■

Kees Ritmeester • Directeur Onderwijs, Kwaliteit en Innovatie

“BINNEN LEV-WN
WORDT HARD EN MET
HET HART GEWERKT.”

Met *liefde*
VOOR ELKAAR
VERSCHILLEND
in wie we zijn

“

Ik heb heel licht haar, het is bijna wit. Bijna niemand heeft dat, dus dat maakt mij bijzonder. Alleen mijn moeder heeft ook zulk haar, daar heb ik het van. Mijn zus, vader en moeder hebben allemaal groene ogen. Ik heb als enige blauwe, dus dat is ook wel speciaal.

BENJAMIN, 6 Jaar

HR

WERKGELUK

Gelukkig werden de scholen in 2022 niet volledig gesloten wegens Covid. Al was het dagelijks wel aanwezig in de scholen op vele verschillende manieren, van zieke leerlingen en collega's tot aanpassingen in de school. Hierdoor merkten we des te meer dat we in het onderwijs aanlopen tegen de huidige arbeidsmarkt. Net als in vele andere sectoren zijn helaas niet (altijd) de juiste nieuwe collega's beschikbaar om een rol binnen onze scholen te kunnen vervullen. Ondanks dat, hoe mooi was het ook dit jaar weer dat onze eigen collega's, die het zelf ook pittig hebben, toch bereid zijn om bij te springen waar mogelijk. Ook werden er soms creatieve oplossingen bedacht binnen de scholen om toch de leerlingen in onze scholen te houden en niet naar huis te hoeven sturen.

Ook hadden en hebben we als LEV-WN zelf te maken met collega's die uitvielen door Covid. Soms voor korte tijd, soms voor langere tijd. Collega's die voor langere tijd uitgeschakeld waren en zo geconfronteerd werden met zichzelf. Herstel ging vaak te langzaam naar het gevoel van de collega's. Hiermee ging ook de re-integratie in de werkzaamheden, die zij in de school weer op konden pakken, soms langzamer dan ze gewild hadden. Ook hadden we collega's die zich soms helemaal niet ziek voelden, maar wel vijf dagen thuis moesten blijven en daardoor andere collega's soms opzadelden met een nog grotere uitdaging.

In de huidige tijd is het daarom belangrijk om te sturen naar een werksituatie waarin je ondanks hoe de situatie is, plezier hebt (doet wat

je leuk vindt), voldoening ervaart (doet waar je goed in bent en energie van krijgt) en zingeving ervaart (iets doet wat bijdraagt). Werkgeluk is een positieve eidevaluatie van de werkbeleving, na weging van voldoening, tegenslagen, vreugde, weerstand en andere positieve en negatieve gevoelens (Handboek werkgeluk/Ad Bergsma). Wanneer we namelijk gelukkig zijn in ons werk, zijn we veerkrachtiger, dragen we leerstof effectiever over, verzuimen we minder en maken we minder fouten. De acht knoppen waaraan je kunt draaien, zijn weergegeven in bovenstaande afbeelding.

Je kunt jezelf hier bij bevragen op de bovenstaande acht punten.

- 1 **Vertrouwen;** Vertrouwen van je leidinggevende. Kun je jezelf zijn? Voel je je vrij om je mening te geven?
- 2 **Plezier;** Heb je leuke collega's? Wordt er voldoende gelachen? Heb je plezier in het werk dat je doet?
- 3 **Verbinding;** Voel je je verbonden met je collega's en met de doelen van de organisatie?
- 4 **Zingeving;** Heb je het gevoel dat je met je werk bijdraagt aan iets moois, goeds of belangrijks?

- 5 **Voldoening;** Het gevoel dat je 'lekker bezig bent geweest' en veel/goed werk hebt verzet.
- 6 **Competentie;** Kun je jezelf voldoende ontwikkelen en worden je talenten benut?
- 7 **Waardering;** Wordt jouw inzet gewaardeerd? Krijg je erkenning voor datgene dat je doet?
- 8 **Autonomie;** Kun je zelf beslissen over de manier waarop je je werk doet? Wordt er naar je geluisterd?

Hoe mooi is het om te zien dat een aantal voorwaarden hiervan terugkomen in de basisprincipe van LEV-WN. Vanuit de Bijbel zien we dit terugkomen in zingeving. We kunnen bijdragen aan iets moois, namelijk het verzorgen van christelijk onderwijs. Vertrouwen zien we terug in onze naam. Daarnaast helpt ook het simpele woord in deze punten: verbinding. Laten we met elkaar in gesprek blijven, want uiteindelijk hebben we allemaal hetzelfde doel voor ogen: het verzorgen van kwalitatief goed christelijk onderwijs. Soms helpt het om dit samen met een collega te bespreken, de teamleider erbij te betrekken of de directeur. En wellicht kun je dan ook nog eens met elkaar nadenken over de andere punten.

Esther de Kort • HR beleidsadviseur

Kennismaking

EXTERNE VERTROUWENPERSONEN LEV-WN

De externe vertrouwenspersonen... Wie zijn dat ook alweer?

Even voorstellen

Wij, Guus Meuleman, Dirk-Jan Uithol-Kroes en Janneke Moerman, zijn het team externe vertrouwenspersonen voor de basisscholen van LEV-WN.

Wat kan je van ons verwachten?

Wij zijn er niet alleen voor de ouders en de leerlingen. Maar ook voor jou als leerkracht, jou als interne vertrouwenspersoon, jou als personeelslid, jou als IB'er, jou als directeur.

Onafhankelijk, betrokken, een luisterend oor, een sparringpartner... Of naast je staan, adviserend, in een situatie die op school speelt waar je bijstand in nodig hebt.

Hoe werkt het?

Elk van ons is verbonden aan een aantal scholen. Je hebt als school dus je vaste externe vertrouwenspersoon. We zijn onafhankelijk, adviserend maar nooit bemiddelend. We gaan naast je staan en denken met je mee. Is er op jouw school ook een 'tegenpartij' die een externe vertrouwenspersoon nodig heeft? Dan vragen we één van de andere externe vertrouwenspersonen om die taak op zich te nemen. Bel, app of mail ons, weet ons te vinden!

We denken graag met je mee!

Guus Meuleman

06 40 70 00 71
g.meulemanvp@levwn.nl

Het Mozaïek, De Wissel, De Triangel Houten, WereldWijs, Het Mozaïek, De Driemaster, De Wegwijzer, Het Kompas, De Wonderwijzer, De Parel, De Sterrenpracht

Janneke Moerman

06 48 25 43 33
j.moermanvp@levwn.nl

De Lichtlijn, De Rank, Floriant, Veerkracht, De Lichtwijzer, Het Christal, De Triangel Capelle a/d IJssel, De Cirkel

Dirk-Jan Uithol-Kroes

06 28 44 54 84
dj.uitholkroesvp@levwn.nl

De Tamboerijn, De Akker, De Wingerd, Regenboog, De Halm, De Morgenster, Immanuel.

JUBILEA van ons personeel

25 jaar

Nico Buchner

Willem Jan Vonk

Lenneke Ensing

Henriëtte Veen

Mathilde Kremer

Jennifer Kamp

Marian Roth

Annelies Til – Kempe

Marleen Cruiming

Geertina de Wit

Helma Bouwhuis

De Cirkel Capelle aan den IJssel

De Cirkel Capelle aan den IJssel

De Tamboerijn Alphen aan den Rijn

De Wegwijzer Zwijndrecht

Bovenschools orthopedagoog

De Wegwijzer Zwijndrecht

De Wegwijzer Zwijndrecht

WereldWijs Zoetermeer

Bovenschools coach

De Parel Berkel en Rodenrijs

Het Christal / De Akker Vlaardingen/Rijswijk

40 jaar

Maria Huisman

De Wingerd / De Regenboog

45 jaar

Paul van Oudheusden

Bovenschools coach

PAUL van OUDHEUSDEN STOND HET LIEFST MET ZIJN VOETEN **IN DE KLEI**

Na 45 jaar op verschillende scholen gewerkt te hebben, eerst als leerkracht, toen als directeur en later als begeleider, gaat Paul van Oudheusden in december met pensioen. Hij is vanaf het begin betrokken geweest bij LEV-WN en hij werkt zelfs al langer in het onderwijs dan dat de organisatie bestaat. In dit interview blikt hij terug op zijn carrière en deelt hij zijn visie voor het onderwijs.

Hoe kijk je terug op je carrière bij LEV-WN?

“Het was echt heel mooi. Ik heb allerlei verschillende dingen gedaan, soms met veel plezier, soms was het lastiger. Als directeur vond ik het moeilijk dat ik verder van het werkveld af kwam te staan. Toen kwam ik niet meer zoveel in de klas. Al dat papierwerk werd me iets te bureaucratisch. Ik hou ervan om in de klei te staan, daarom ging ik op zoek naar een functie waarbij ik weer vaker in de klas zou komen. Maar als ik terugblik, overheerst het leuke. Ik genoot ervan om met mensen te werken, eerst met kinderen, als meester, later met studenten en leerkrachten, als begeleider.”

Welke veranderingen in het onderwijs heb je door de jaren heen gezien?

“Er is heel veel veranderd, in positieve zin. We zijn steeds meer gaan groeien en ontwikkelen. Er wordt

meer gekeken naar hoe je alles wat je doet, afstemt op de leerling en de maatschappij waar die leerling in terecht komt. Ook die verandert, kijk alleen al naar de ICT-ontwikkelingen bijvoorbeeld. En de opleidingen zijn veranderd. Vroeger werd je heel kennisgericht opgeleid, nu zitten er veel meer vaardigheden in de opleiding. Maar de rode draad blijft hetzelfde: het draait om de kinderen.”

De kernwaarden van LEV-WN zijn liefde en vertrouwen, wat betekent dat voor jou?

“Het lijken misschien wat uitgeholde begrippen, daarom is het belangrijk om het verhaal erachter erbij te houden. Wat bedoelen we nu met liefde? De liefde die we kennen zoals die ons door Jezus geleerd is: je naaste liefhebben als jezelf. Dat moet je terugzien in de scholen en in hoe er met elkaar omgegaan wordt. Het vertrouwen is gebaseerd

op die liefde. Ik heb altijd de ruimte gekregen om mijn werk te doen in het vertrouwen dat ik mijn best deed om dat zo goed mogelijk te doen. Dat vertrouwen voelde ik, en wilde ik ook weer doorgeven aan degenen die ik begeleidde. Dat betekent veel voor me. Ik ben heel blij met onze kernwaarden.”

Hoe merkte je de christelijke identiteit van LEV-WN in je werk?

“Dat is de basis waarop je kan terugvallen. Het gaat er niet alleen om dat we met elkaar bijbellezen en bidden, dat is natuurlijk ook belangrijk, maar het gaat erom dat je weet waar je je kracht vandaan haalt. Het laat je nadenken over wat je wilt overdragen aan de kinderen. Dankbaarheid voor wat je krijgt, acceptatie voor elkaar en niet zomaar oordelen bijvoorbeeld. Je kunt het heel mooi hebben over naastenliefde, maar dan moet je dat ook doen, daar gaat het om.”

“Ik ben niet onmisbaar.

Er zijn zoveel mensen,

allemaal met mooie

kwaliteiten, die het werk

over gaan nemen.”

Paul van Oudheusden (66)

werkte de afgelopen 45 jaar in het onderwijs als leerkracht, directeur en begeleider voor startende leerkrachten en zij-instromers. Hij is getrouwd, heeft zes kinderen en tien kleinkinderen, en woont in Houten. In december gaat hij met pensioen.

Hoe zette je het kind centraal in je werk?

“Dat was soms best moeilijk, zeker toen ik directeur was. Ik vind dat je altijd terug moet gaan naar de visie: waarvoor doen we dit? Dat geldt net zo goed voor administratieve medewerkers op kantoor. Soms ben je bezig met rapporten invullen en inspectiebezoeken, maar ook dat dient uiteindelijk het onderwijsdoel. Daar moet het om gaan, anders moet je het niet doen.”

Wat hoop je dat je aan collega's en studenten mee hebt gegeven?

“Dat ze het kind moeten zien. We kijken vaak naar het gedrag, maar ik probeerde mensen altijd een nieuwsgierigheid mee te geven naar wat er achter dat gedrag zit. Wat je ziet is de buitenkant, dat is maar een dun schilletje. Daarachter kan heel veel verdriet zitten. Ik hoop dat mensen echt kijken naar het kind en naar zijn/haar kwaliteiten.”

Wat is je mooiste herinnering aan je tijd bij LEV-WN?

“Het klinkt cliché, maar er zijn zoveel mooie herinneringen. Toen ik voor de klas stond en meeging met schoolkampen kon ik echt een jaar met een klas optrekken. Dat vond ik een hele leuke tijd. Daarnaast vond ik het opzetten van nieuwe dingen heel mooi. Ruim achttien jaar geleden zijn we begonnen met een nieuw project: het werkplekieren. Toen was dat nog vrij nieuw, ook landelijk. Het was echt een pilot. Zoiets opzetten, mijn visie erin stoppen en het in de praktijk begeleiden, dat was één van mijn hoogtepunten.”

Wat was de grootste les die je hebt geleerd?

“Dat ik niet onmisbaar ben. Er zijn zoveel mensen, allemaal met mooie kwaliteiten, die het werk over gaan nemen. In iedereen zitten kwaliteiten en krachten die nog verder ontdekt en gebruikt kunnen worden. En ik heb

geleerd dat het leren nooit ophoudt, dat blijft altijd.”

Wat wens je LEV-WN toe?

“Dat het een groep is waar goed onderwijs geven aan kinderen centraal blijft staan. Dat is het allerbelangrijkste, veel meer dan kennisontwikkeling. Je moet een goede visie hebben op waar het onderwijs om draait. Dat is soms best lastig. In deze kennisgerichte maatschappij vinden we CITO-toetsen vaak heel belangrijk, en vergeten we daarbij de ontwikkeling van de kinderen. In ons logo staat niet ‘kennis en wetenschap’, er staat ‘liefde en vertrouwen’. Ik hoop dat LEV op die basis keuzes blijft maken. Als je je wilt ontwikkelen in liefde, zou je kinderen veel moeten leren over zorg voor het klimaat en voor vluchtelingen. Ik hoop dat daar nog meer aandacht voor komt, ze mogen daar best in voorop lopen. Je onderscheiden met echt LEV-onderwijs, dat moet je gewoon durven.” ■

Save THE DATE save THE DATE

Save THE DATE save THE DATE save THE DATE save THE DATE

Alle IB-ers van LEV, in drukke tijden, bij elkaar krijgen... ga er maar aan staan!

Een kartrekkers-overleg. Koffiekopjes aan de kant, boeken, laptops en kladblaadjes in de aanslag.

We zullen overrompelende input moeten leveren, knettergoeie gastsprekers moeten uitnodigen of misschien wel op ons hoofd moeten gaan staan.

Tja, atletisch willen we onszelf nauwelijks bestempelen, dus toch maar de theorie ingedoken.

Hoe leert een groep? Hoe deal je met verschillen? Waarvoor gaan mensen kilometers reizen?

Gevoelde urgentie is noodzakelijk voor een mooie ontwikkeling. Check, want het mooie vak van intern begeleider gaat ons beide aan het hart.

Jarenlange ervaring of het vak van heel nabij beschouwen en geregeld interim beoefenen, gecombineerd met een warm hart voor LEV-WN, maakt dat we mee willen met de maatschappelijke ontwikkelingen.

Passend Onderwijs maakt dat we zullen moeten nadenken over hoe we binnen LEV-WN de drie petten van de zorgcoördinator op maat krijgen. Het effect van een niet-nader-te-noemen-virus geven zorgen op het vlak van opbrengsten. Dus de pet van trendanalist moet lekker zitten.

Als je teamleren als kern ziet van goed onderwijs, dan hebben we behoefte aan goede leercoördinatoren. Dat gaat meer kosten dan sloten koffie (en echt niet zoveel chocolaatjes).

Kees Ritmeester-to-the-rescue! Hij deelt ons verlangen om de IB-ers op passende wijze te ondersteunen in hun ontwikkeling.

Samen brainstormen we ons richting een goede invulling van een stevig plan: Iedere startende IB-er ontvangt coaching en begeleiding; passende opleidingen bij verschillende fases in hun ontwikkeling; een goed functieprofiel beschrijven.

De eerste groepsontmoeting staat klaar: interessante artikelen gekopieerd, werkvormen ingekocht bij Jamin, posters geplakt en een presentatie gebrouwen.

Een goed verhaal start met de juiste aankondiging: SAVE THE DATE roepen we tijdig en luidruchtig door de ether en we beloven mooie cadeaus.

De grote dag: Nieuwsgierige mensen stromen de vernieuwde kantoorruimte binnen, zien de prachtig gekleurde mappen met documenten voor de dag en laten zich verrassen door een vrolijke kaart.

Wow! Wat zit het vol! De lat ligt hoog nu.

Het zoemt gesprekken: "O, ben jij nou..." en "gaaf zeg dat je helemaal uit... bent gekomen".

We hebben een vol programma, maar we zien nog steeds positiviteit als de groep weer aanschuift na de heerlijke lunch.

Wat neem je mee naar huis?

"Echt heel veel gehoord", "tof, maar spannend, dat privacy-verhaal", en "mooi, die uitleg van het Ondersteuningsloket". "Wat heerlijk om meer-ervaren-collega's ook af en toe twijfelend de schouders op te zien halen!"

En de nieuwe rol van de IB-er? Een samenwerking als motorblok met je directeur?

"Verfrissend, moet er even op kauwen, maar ben nieuwsgierig."

Er is een goede eerste aanzet gedaan als groep, en nu nieuwsgierig voorwaarts naar verdere ontwikkeling. We doen het samen!

Op de terugweg, samen druk kletsend, stuurt de chauffeuse ietwat onbesuisd de bochtige afrit van de A9 op.

Heerlijk om zo'n dag dan te eindigen met de slappe lach, zittend op ons knietjes, achterstevoren op de stoel, om alle overgebleven snoepjes uit de omgerolde tassen omhoog te vissen. Op naar de volgende!

Susanne de Boer
*kartrekker IB netwerk,
samen met Marleen Cruiming*

AVG

Nepbericht als Phishingtest

LEV-WN maakt werk van privacy. Begin november werden medewerkers van LEV-WN opgeschrikt door een phishingmail. Na schooltijd ontvingen medewerkers een nepbericht van ParnasSys en/of Google met daarin het verzoek om snel te klikken. Gelukkig was dit geen echte mail, maar er zijn wel veel medewerkers ingetrapt.

Dit was echter geen flauwe grap, maar een actie om iedereen wakker te schudden. Het kan namelijk zo maar gebeuren dat het om een echte phishingmail gaat. Steeds meer scholen worden op deze manier aangevallen en geconfronteerd met diefstal van gevoelige informatie, waaronder ook de gegevens van medewerkers en leerlingen. Als LEV-WN willen we werken aan een veilige school, daarom hebben we deze actie georganiseerd.

Een phishingmail wordt gebruikt door hackers om data uit jouw mailbox, computer- of cloudomgeving te 'hengelen'. Dit doen hackers door zich voor te doen als een betrouwbare partij of persoon die jou een mail stuurt. In het begin van dit soort aanvallen, kon je dergelijke mails herkennen aan taalfouten of een verkeerd afzenderadres. Dat is tegenwoordig steeds minder het geval. Privacy op School heeft een poster ontwikkeld met een aantal tips om phishingmails eruit te 'vissen' (zie foto).

Binnen LEV-WN is alert gereageerd op de phishingmail. Zo werd al dezelfde avond door allerlei directeuren een melding gemaakt en gingen collega's elkaar waarschuwen. Daarnaast bleek het mailsysteem van LEV-WN goed beveiligd te zijn. Hierdoor hebben uiteindelijk van de 573 medewerkers slechts 52 de link aangeklikt. Dat lijken misschien wel veel en het zijn er ook 52 te veel. Maar als je dit afzet tegen een landelijk gemiddelde van 25%, dan is dit nog niet eens zo slecht. Binnenkort volgt er via de schooldirecteuren nog een uitgebreide rapportage. Wordt dus vervolgd! ■

Tonny Plas • Privacy op school

PRIVACY OP SCHOOL

Phishing

Hoe vis je ze eruit?

Phishing is een ernstige vorm van computercriminaliteit. Door gebruik van valse WhatsApp, e-mails of SMS-berichten, word je naar een nagebootste website gelokt van bijvoorbeeld je bank of er wordt ongemerkt software op je computer geïnstalleerd. Hierdoor krijgen criminelen toegang tot je bankrekening, de bestanden op je computer of je webcam. Dit kan leiden tot bankroof, datalekken of situaties waarin je een 'ransom' moet betalen om weer bij je bestanden te komen. Het is dus belangrijk om te weten hoe je phishing kunt herkennen en deze vorm van computerinbraak kunt voorkomen.

Phishing: Vis ze eruit

Phishingberichten...

- ... komen meestal onverwacht en zonder reden.
- ... hebben een dwingende taal of willen je nieuwsgierig maken.
- ... bevatten steeds minder taalfouten en zien er steeds professioneler uit.
- ... gebruiken je e-mailadres als aanspreektitel of iets anders onpersoonlijks.
- ... vragen je altijd om door te klikken.
- ... hebben een onbekende afzender, een afzender die lijkt op een bekende afzender, een dubieus e-mailadres of bijlage.

Phishing: Sla ze aan de haak

WEL DOEN	NIET DOEN
☐ Bericht markeren als SPAM	☐ Op links klikken
☐ Melden bij Privacy Officer	☐ E-mail doorsturen
☐ Collega's informeren	☐ Gegevens invoeren

LET OP: je bank, verzekering of andere officiële instanties vragen nooit om je inloggegevens of andere persoonlijke codes.

Privacy op School heeft jarenlange ervaring in het onderwijs en kent alle ins & outs op het gebied van privacy. Heb je vragen? Neem contact met ons op: info@privacyopschool.nl of 0172-785075.

Privacy op School | www.privacyopschool.nl | Spoorlaan 2a | 2411 ER | Bodegraven

Met *liefde*
VOOR ELKAAR
VERSCHILLEND
in wie we zijn

“

Ik ben **half Indonesisch**, dat is bijna niemand op school. Volgens mij ben ik ook het **enige meisje** dat op **voetbal** zit. Ik ben een beetje een **stoer** meisje en ga graag met **jongens** om. Ik hou **niet van roze** en vond het dus **stom** dat ik voor de foto een roze trui aan moest. Ik hoop dat ze hem **groen** kunnen shoppen.

CAROL, 11 Jaar

Onze scholen:

NOORD-HOLLAND

1	De Lichtlijn - Den Helder	26
2	De Rank - Alkmaar	27
3	Floriant - Velsbroek	27
4	Veerkracht - Amsterdam	28

UTRECHT

5	De Wissel - Utrecht	28
6	De Triangel - Houten	29

ZUID-HOLLAND

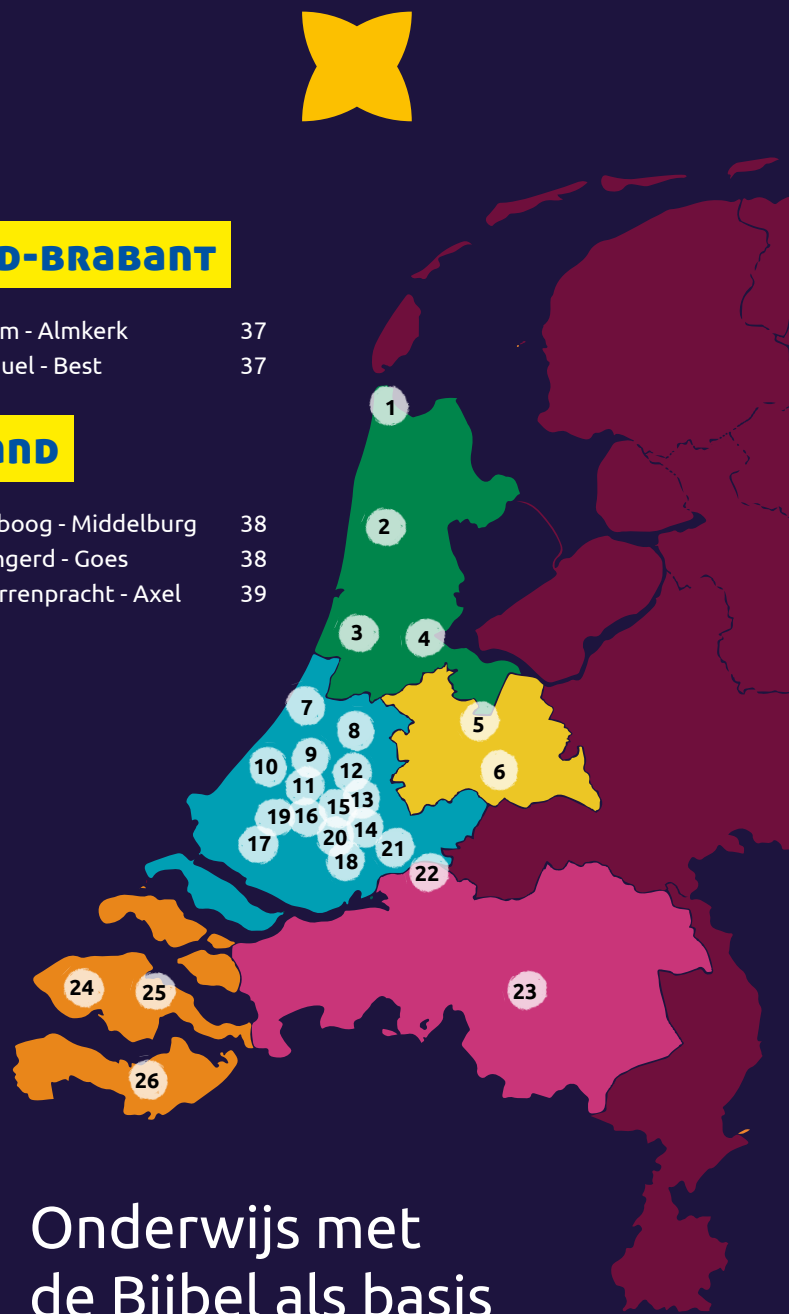
7	De Lichtwijzer - Oegstgeest	29
8	De Tamboerijn - Alphen a/d Rijn	30
9	WereldWijs - Zoetermeer	30
10	De Akker - Rijswijk	31
11	De Parel - Berkel en Rodenrijs	31
12	Kleurrijk - Waddinxveen	32
13	SBO De Cirkel - Capelle a/d IJssel	32
14	De Triangel - Capelle a/d IJssel	32
15	Het Mozaïek - Krimpen a/d IJssel	33
16	Het Kompas - Rotterdam	34
17	De Morgenster - Spijkenisse	34
18	De Wegwijzer - Zwijndrecht	35
19	Het Christal - Vlaardingen	35
20	De Driemaster - Ridderkerk	36
21	De Wonderwijzer - Hardinxveld-Giessendam	36

NOORD-BRABANT

22	De Halm - Almkerk	37
23	Immanuel - Best	37

zeeland

24	Regenboog - Middelburg	38
25	De Wingerd - Goes	38
26	De Sterrenpracht - Axel	39

Onderwijs met
de Bijbel als basis

 De Lichtlijn
Den Helder

Welkom op de LICHTLIJN in Den Helder!

Ik ben Amber Siereveld, de nieuwe intern begeleider van de Lichtlijn. Ik mag aan jullie vertellen waarom ik graag op de Lichtlijn werk.

Ik ben trots op ons unitonderwijs waarin ieder kind zichzelf mag en kan ontwikkelen op zijn eigen tempo. De kinderen kunnen hun eigen werkplek kiezen binnen de stamgroep of op het speelwerk/-leerplein. Zij kiezen de

plek waar zij behoefte aan hebben. In de units werken wij met vaste stamgroepmomenten waar wij als stamgroep samen komen en met elkaar in gesprek gaan aan de hand van kanjertraining en Bijbelonderwijs, maar ook samen eten en drinken.

Leren en ONTWIKKELLEN OP DE RANK

De Rank wil een liefdevolle en stimulerende leeromgeving bieden.

De wijnstok met de ranken is daarbij een krachtig beeld uit de Bijbel dat heel mooi past bij onze school en onze ontwikkeling. In verbinding met de Bron, met God zelf, stroomt er Levend Water en mogen we groeien en vrucht dragen. Terugkijkend naar het jaar 2022 beseffen we dankbaar dat God ons Zijn Inspiratie en Liefde

De Rank
Alkmaar

heeft gegeven. Met team, leerlingen en ouders maken we een mooie ontwikkeling door waarbij we de focus leggen op samenwerking en leercultuur. Het oog hebben voor en inzetten van elkaars kwaliteiten levert mooie dingen op, zowel in de klas als in het team en ook in de WIOS (werkgroep identiteit op school), de MR, de leerlingenraad en de ouderraad. We doen het samen! Binnen het team willen we graag ons vakmanschap versterken. We zetten intervisie in om te leren van en met

elkaar. Onder leiding van Marleen, bovenschools coach binnen LEV-WN, bekijken we beeldmateriaal van onze lessen en reflecteren we met elkaar op deze beelden. Deze vorm van intervisie geeft verdieping op de eigen lespraktijk. Het delen van goed practises versterkt en verrijkt elkaar. Dat geldt voor team, leerlingen en ouders. We gaan ervoor om samen, in verbinding met onze Bron, veel vrucht te dragen!

Joke Ploeg

Samen Leren voor het Leven!

Op Floriant geven we ontwikkelingsgericht onderwijs; we merken elk jaar weer dat betekenisvol leren zorgt voor betrokken leerlingen.

Met onze expeditie hebben we het betekenisvolle, ontwikkelingsgerichte onderwijs verder uitgebreid. Groep 7/8 begon dit jaar met het thema 'verkiezingen'. Vanuit de belevingswereld van kinderen (Wat zou jij doen als je de baas zou zijn van onze school?) komen we uit bij hoe een land bestuurd wordt en hoe we volksvertegenwoordigers kiezen. We krijgen tijdens een excursie naar het gemeentehuis veel input door het spel 'democracy' te spelen en we mogen plaatselijke politici per mail en videobellen benaderen. De kinderen vormen partijen, schrijven een partijprogramma en voeren campagne. En alle kinderen mogen stemmen. De dag na de verkiezingen houden we met de ouders van groep 7/8 de algemene beschouwingen. We debatteren over de standpunten, en schaven ze bij.

De kinderen van de winnende partij mogen de standpunten in de leerlingenraad brengen. Zo zorgde de verkiezingen van twee jaar geleden ervoor dat de kinderen nu twee keer per week gym krijgen. De partij die toen verkozen werd, was voor meer bewegen in de school :).

Via dit thema en andere thema's krijgen de kerndoelen uit 'oriëntatie op jezelf en de wereld', 'kunstzinnige oriëntatie' en 'Nederlands' een plek. Door het onderwijs in (maatschappelijke) thema's aan te bieden, leren kinderen hoe de echte wereld werkt en wordt het onderwijs betekenisvol. Zo leren we samen voor het leven!

Elske Vos

Floriant
Velsbroek

Op die momenten heb ik als leerkracht tijd om mooie gesprekken te voeren en de kinderen beter te leren kennen en te weten hoe zij zich voelen. In januari 2023 zullen wij een IKC vormen. Het mooie van de IKC vind ik de doorgaande leerlijn van 0-13 jaar. Waarin peuters en kleuters van en met elkaar leren. Zo spelen ze samen, bakken we samen en lezen de kinderen van de bovenbouw met de peuters.

Wij wensen jullie vanuit het verre Den Helder prettige feestdagen en een gezond en gelukkig nieuw jaar toe!

Amber Siereveld

Veerkracht
Amsterdam

Ons jaarthema is 'Samen'. Dat wordt in allerlei geledingen zichtbaar. Hierbij een paar highlights die ons onderwijs kleuren en verrijken:

In het kader van de Gi-ga-groene Kinderboekenweek, lieten leerlingen van groep 4 en 8 samen bonen ontkiemen. Ze hielden dagelijks de voortgang bij in een logboek en maakten er een informatieboekje of fantasieverhaal bij. De resultaten werden op de gezamenlijke afsluiting gepresenteerd.

In de eerste schoolweek van dit schooljaar organiseerden we een high tea voor alle ouders en kinderen. Er waren heerlijke hapjes gemaakt en voor de kinderen was er een ijsje van de ijscoman. Mede door het mooie weer was dit een groot succes!

Onze leerlingenraad vergaderde een aantal keer met de leerlingenraden van twee buurtscholen om onze wijk 'op de kaart' te zetten. Vervolgens gingen ze in groepjes samen de wijk in. Als echte reporters waren ze in gesprek met mensen van verschillende organisaties en communiceerden ze met buurtbewoners. Naast een sociale kaart, waarop allerlei speel- en andere interessante plekken worden vermeld, is er ook een film in de maak. Deze wordt binnenkort op een centraal punt in de wijk vertoond.

Onlangs kwam er een delegatie van Verus op bezoek. Verus is een Landelijke Vereniging voor Katholiek en Christelijk onderwijs. Dit was in het kader van een 24-uurs bezoek aan Amsterdam, rond het thema 'Christelijke presentie in een seculiere context'. Naast een presentatie over onze school in Amsterdam West, stond er ook een gesprek met onderwijswethouder Marjolein Moorman op het programma. Erg leuk dat dit ook op Veerkracht plaatsvond. Het was een boeiend en waardevol bezoek!

Atie van der Vlist

Het jaar 2022 op De Wissel

Dit jaar evalueerden wij onze pilot groepsdoorbrekend werken in groep 6, 7 en 8 en constateerden dat deze manier van werken veel oplevert en bij ons past. Daarom besloten wij dit voort te zetten.

Leerlingen kunnen zich op hun eigen niveau ontwikkelen. Zo kan een leerling uit groep 7 het vak rekenen volgen in groep 8 en het vak spelling in groep 7. We kijken naar het individuele niveau van elke leerling en passen daar ons onderwijs op aan.

Wij gebruiken wel eens het voorbeeld van een zachte fietsband. Je kunt door blijven fietsen met zachte banden, maar dan ga je niet zo hard vooruit en heb je minder plezier. Als je even stopt om de band op te pompen, dan krijg je weer vaart en plezier in het fietsen. Dit zien wij ook als een leerling de kans krijgt om leerstof te herhalen. Dan kan de leerling weer tot leren komen. Wij zijn dit jaar het groepsdoorbrekend werken in de groepen 1 t/m 5 aan het onderzoeken, verkennen en uitproberen.

Daarnaast spelen de kinderen op een prachtig vernieuwd schoolplein. Dit geeft veel plezier en enthousiasme bij de kinderen en het team tijdens de pauzes. Wij zijn trots op het eindresultaat.

Elsbeth van Hulst

De Wissel
Utrecht

We gaan VOOR KWALITEIT!

Liefde, veiligheid en kwaliteit zijn de drie kernwaarden waar De Triangel in wil uitblinken. In liefde kijken naar de leerlingen is ons uitgangspunt: Hoe gaat het met ze? Waar kunnen we hen dingen leren? Waar ondersteunen in hun ontwikkeling? Er kan enkel geleerd worden in een veilige omgeving, daarom staat veiligheid ook hoog in ons vaandel!

In dit LEV-WN-magazine een bijdrage dus vanuit Houten over liefde, veiligheid, maar ook kwaliteit. We willen ons werk goed doen, waardevolle instructies geven, van en met elkaar leren in het team, mee-op-lopen met gezinnen: vanuit oprechte interesse een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van kinderen, onze leerlingen.

We zijn dankbaar dat het auditteam van LEV-WN ons werk positief beoordeelde in oktober jl. We zijn een mooie school. Het is bijzonder te noemen dat: 'hoewel de teamleden elkaar nog niet erg lang kennen is er een grote mate van gezamenlijkheid aanwezig. Er is nu rust en stabiliteit nodig om verder te kunnen bouwen.' De leerkracht, het teamlid, doet ertoe, we zijn nodig om een goede kwaliteit te leveren aan ons onderwijs. We zijn dankbaar dat na veel wisselingen op De Triangel er een team van professionals samen de schouders

onder ons onderwijs zet.

Dus voor 2023 zeggen we dan ook: De leerkracht staat centraal, zodat zij de leerlingen liefde, veiligheid en kwalitatief goed onderwijs kunnen geven!

Judith Mak

De Triangel
Houten

De Tamboerijn

Alphen aan den Rijn

Talent mag GROEIE! Samen STER(K) OP De TAMBOERIJN.

Drie keer per jaar hebben wij een 'sterrenmoment' waarbij de kinderen van de verschillende leerpleinen laten zien wat ze in de afgelopen periode hebben gedaan en geleerd. Het is onze diepe wens om met ons onderwijs de verschillende talenten van de kinderen aan te spreken en te laten groeien.

We ontwikkelen en denken na hoe we ons onderwijs nog beter kunnen verbreden en afstemmen. We gebruiken de tips vanuit onze recente audit hierbij. Zo worden en blijven we samen ster(k) op De Tamboerijn. Het team van De Tamboerijn zet zich elke dag opnieuw in om vanuit onze identiteit en drive, een goed pedagogisch en didactisch

klimaat voor de kinderen te bewerkstelligen. Persoonlijke groei, cognitieve groei en welbevinden zijn hierbij sleutelwoorden voor ons. We voeren het gesprek hierover samen met elkaar, de kinderen en de ouders. Op dit moment buigen we ons ook over het hele traject rondom nieuwbouw en de vorming van ons IKC De Tamboerijn. Zo kunnen wij ons gebouw nog

meer onderdeel laten zijn van ons onderwijs. We kijken ernaar uit en hopen uiterlijk eind 2024 in ons nieuwe gebouw te kunnen! Sinds 1 augustus 2022 ben ik de directeur van De Tamboerijn en ik ben trots dat ik deel mag uitmaken van deze prachtige school!

Mireille Schinkelshoek

Een BEDRIJFJE STARTEN en LEREN ONDERNEMEN

Op WereldWijs zijn de kinderen van de bovenbouw een bedrijfje gestart.

Ze bedenken, ontwikkelen en maken een speciaal recept voor hun eigen pepernoot. Die moet natuurlijk eerst geproefd worden en verbeterd. Maar als er dan een mooi product staat waarop ze zelfs patent kunnen aanvragen, is het de hoogste tijd om ze te gaan verkopen. Hoe breng je je product op de markt? Welke reclame zorgt ervoor dat ze worden gekocht? En wat gaan ze eigenlijk kosten? Zonder startkapitaal maar met de materialen die ze op school krijgen, zijn ze aan de slag gegaan.

De leerlingen van groep 8 hadden in groep 4 al eens zoiets gedaan. Ze zijn zo enthousiast dat ze nu met het initiatief kwamen om zoiets nog eens te doen op school. We stimuleren initiatieven en ideeën van de kinderen - zo zijn ze intrinsiek gemotiveerd. Naast dat het erg leuk en gezellig is om te doen, leren de kinderen vaardigheden als samenwerken, communiceren, handelen, plannen, doorzetten en presenteren.

Ellen Stoel

WereldWijs

Zoetermeer

De Akker
Rijswijk

OUDERS IN DE SCHOOL

Nu we een aantal jaren achter elkaar gedwongen waren ouders buiten de school te houden, is het extra mooi om ouders weer uit te kunnen nodigen. Wat is het fijn om de betrokkenheid te ervaren van ouders! In corona tijd ervoeren we op afstand en online dat ouders de school een warm hart toedragen. Maar nu we weer mensen fysiek in het gebouw kunnen verwelkomen, genieten we daar extra van.

Zo werken we in onze onderbouw thematisch. Elk thema werken we toe naar een gezamenlijke afsluiting. Er was in september en oktober hard gewerkt aan een dierentuin door onze jongste leerlingen. Verschillende dierenverblijven, informatiebordjes en zelfs een catering locatie ontstonden in de klas. Wat was het mooi dat de kinderen op de laatste dag voor de herfstvakantie hun ouders en grootouders konden rondleiden in hun zelfgemaakte dierentuin! Dieren werden geshowd, hokken uitgemest, kaartjes verkocht en natuurlijk konden de papa's en mama's ook een lekker patatje of ijsje eten!

Het lijkt maar zoiets gewoons: je gemaakte werk laten zien aan je vader of moeder. Maar we waarderen het des te meer, nu we het een tijdje zonder deze aanwezigheid van ouders in de school hebben moeten doen!

Rieneke Bos

SLEUTELWOORDEN? WAT ZIJN DAT??

Vrijdagmorgen op De Parel. In de bovenbouw wordt druk gerekend. Op de taakkaart van de leerlingen staat precies aangegeven wat ze moeten en mogen doen. Wanneer ze klaar zijn met een taak, kleuren ze die in. Zo zien zij en de leerkrachten in een oogopslag wat al af is en wat nog moet gebeuren. Sommige kinderen maken hun werk in de klas, twee kleine groepjes werken samen op het leerplein.

Geertine (leerkracht): "Door het werken met een taakkaart merk ik dat ze steeds zelfstandiger worden. Zo mooi om te zien!"
Sterre: "Ik vind het handig en ook leuk om in te kleuren. En je bent er niet zo snel doorheen."

De leerlingen leren dus veel meer dan alleen het rekenen zelf. Door het werken met een taakkaart leren ze ook keuzes te maken en zelfstandig te werken (autonomie). Daarnaast ervaren ze successen omdat het werk ook passend is gemaakt (competentie). Door het samen werken, leren ze elkaar ook beter kennen en waarderen (relatie).

Voor ons zijn de begrippen relatie, competentie en autonomie, echt 'sleutelwoorden'. Door zoveel mogelijk te voldoen aan deze drie psychologische basisbehoeften, gaat het lezen zelf ook beter. U begrijpt dus dat onderwijs veel meer betekent dan alleen maar goed kunnen uitleggen hoe je een staartdeling moet maken. Dat maakt het vak ook zo boeiend!

Ans de Graaf

De Parel

Berkel en Rodenrijs

KC Kleurrijk

We zijn een kleine, positief christelijke school in Waddinxveen met aandacht voor onze leerlingen. We willen een veilige en liefdevolle omgeving creëren waarin kinderen tussen de 0 en 13 jaar zich optimaal kunnen ontwikkelen.

W e vinden het belangrijk om ieder kind een integrale en doorgaande ontwikkellijn te bieden waarbij onderwijs en opvang vanuit één visie samenwerken.

Met de Bijbel als basis: onze identiteit heeft een mooie **kleur:** met Bijbelverhalen in de klas, christelijke liederen en de omgang met elkaar laten we zien dat we onze Schepper dankbaar zijn. We hebben regelmatig vieringen met alle leerlingen en kinderen van de opvang. Wat mooi om op zo'n manier met elkaar ons geloof te beleven! Onze leerlingen zijn **Kleurrijk:** Ieder kind is gezegend met gaven en talenten. Zo vroeg mogelijk willen we kinderen stimuleren en uitdagen deze gaven en talenten in te zetten. We willen hen helpen om uit te groeien tot jonge mensen die van waarde zijn voor de samenleving.

KC Kleurrijk: De expertise van leerkrachten en pedagogisch medewerkers bundelen we onder één vlag, de Kleurrijk-vlag, om gemeenschappelijk te werken aan het stimuleren van de brede ontwikkeling van kinderen. We maken dit jaar extra werk van de KC-Ontwikkeling: we willen nog meer één team worden. Dat past bij ons motto: Samen leren geloven groeien!

Hannie Poot

Kleurrijk
Waddinxveen

De Triangel
Capelle aan den IJssel

Brede ONTWIKKELING: aandacht voor muziek!

Op een maandag in september wandelden er twee mannen van "het Fort van de Verbeelding" onze school binnen. Deze twee mannen hadden een mooi plan voor onze school: in twee dagen maakten ze van onze leerlingen een echt schoolorkest!

I n alle klassen werd gestart met het oefenen van een rap met gebaren. Nadat elke groep deze rap had geleerd, volgde een les. Tijdens deze lessen leerden de kinderen muziek te maken met teenslippers, bierflesjes, speciekuipen of pvc-buizen. In de weken voorafgaand aan

deze dag, hadden de kinderen van blikjes een shaker gemaakt. Ook deze werden gebruikt tijdens de repetities van het schoolorkest. De weersvoorspellingen voor de dinsdag waren niet zo gunstig. Er kon regen vallen en er was veel wind. Op het schoolplein zou niet alles

SBO de Cirkel WORDT...

Al langer bestond het verlangen om met andere christelijke partners een Kindcentrum voor (kwetsbare) kinderen te vormen. Na veel gesprekken en overleggen kregen we medio maart een ander schoolgebouw, aan de bekende Zevensprong. Een groot gebouw, met veel mogelijkheden, maar waar ook veel aan gedaan moet worden. Een enorme klus, in een zeer korte tijd en met beperkt budget uit te voeren. Een mooie uitdaging.

De Cirkel
Capelle aan den IJssel

goed te horen zijn en dat zou jammer zijn! Daarom werd besloten om de uitvoering van het schoolorkest te verplaatsen naar de gymzaal, vlakbij school. De dinsdag werd gebruikt om nog een keer te oefenen en voor de generale repetitie. Aan het einde van de schooldag zaten de kinderen, de leerkrachten en de twee mannen klaar in de gymzaal en konden ouders, verzorgers en belangstellenden een plekje zoeken in de zaal. Wat volgde was een spetterend optreden van alle kinderen! Dat was genieten en we kijken met veel plezier op deze dagen terug!

Danielle Bakker

Leerteams

Dit schooljaar hebben wij bij Het Mozaïek voor gekozen om te gaan werken met leerteams. Elk leerteam wordt samengesteld door een aantal collega's. De leerteams zijn gevormd rondom rekenen, taal, thematisch werken, MHB, cultuur en gedrag.

Dit jaar nemen wij ons taal- en leesonderwijs onder de loep. Dit leerteam wordt daarom ook nog door een externe partij begeleid. Na elke bijeenkomst geven de leerteams in een teambijeenkomst aan wat ze hebben gedaan en wat de vervolgstappen zijn. Zo vormen we met elkaar een lerende gemeenschap. De lerende gemeenschap proberen we ook door te vertalen naar de klassen en de kinderen. De kinderen leren van en met elkaar. Dit is het meest zichtbaar bij ons thematisch werken. Als leerkrachten geven we kaders aan

waar een opdracht aan moet voldoen, maar de wijze waarop het wordt uitgevoerd laten we naarmate de kinderen ouder worden steeds meer los. Zo kunnen de eindproducten van elkaar verschillen. En juist door die verschillende invalshoeken met elkaar te bespreken en te bekijken leren de kinderen dat je op meerdere manieren een opdracht kunt uitvoeren. Met al die verschillende kwaliteiten optimaal te benutten vormen we met elkaar een kleurrijk Mozaïek.

Daniel Izelaar

Het Mozaïek
Krimpen aan den IJssel

KINDCENTRUM SBO de CIRKEL!

SBO de Cirkel en Kinderpraktijk Papillon zijn na de zomervakantie gestart, min of meer tussen de verfblikken in... Het medisch kinderdagverblijf van To be Kind volgt later. Het is echt geweldig om te zien wat er aan het ontstaan is. We zijn ontzettend blij en dankbaar met deze ontwikkeling. Ook zien wij al de eerste positieve effecten: samenwerking tussen professionals, lagere drempels voor ouders en instroom van nieuwe leerlingen. En om dat laatste nog extra te benoemen: op vrij korte termijn

starten wij met een nieuwe, extra leerlingengroep. Vanaf deze plaats spreek ik nogmaals dank uit aan de (voorgaande) bestuurders, René Tromp, (interim) Berend Redder en onze nieuwe bestuurder, Henk Eilander. Zo mooi dat dit Kindcentrum voor (kwetsbare) kinderen in goede samenwerking en met zegen tot stand gekomen is!

Iedereen welkom!

Nico Buchner

BURGERSCHAPS- VORMING OP Het Kompas

Burgerschapsonderwijs, een actueel en belangrijk thema voor de basisscholen. Zo belangrijk dat de inspectie het naast de vakken rekenen en taal beoordeelt of scholen hier goed mee bezig zijn.

Op Het Kompas wordt altijd al veel aan burgerschapsvorming gedaan. Belangrijke vragen zijn bijvoorbeeld: hoe ga je op een goede manier met elkaar om, hoe lever je zelf een bijdrage aan onze samenleving, hoe neem je je verantwoordelijkheid? Het eerste thema waar onze groepen 1-5 zich mee bezig hebben gehouden na de zomervakantie paste hier perfect bij: Afval. Wat hebben de kinderen veel geleerd over allerlei soorten afval, afvalverwerking, de Kringloopwinkel, plastic soep, hoe een vuilniswagen werkt, recycling enz. Daarbij kwam natuurlijk ook het probleem van zwerfvuil voorbij, iets wat rondom onze school in de stad Rotterdam een groot probleem is. Dagelijks ligt er op onze openbare voorplein weer nieuw zwerfvuil.

De leerlingen van groep 5 hebben een buurtonderzoek gedaan met vragen als:

Wat voor afval ziet u op straat? Wat vindt u ervan als er afval naast de prullenbak ligt? Gooit u zelf weleens afval op straat?

Er kwam veel reactie op van de buurtbewoners. Men was blij dat we hiermee aan de slag gingen, zeker omdat de kinderen zelf ook heel veel zwerfvuil hebben opgeruimd in de omgeving van de school!

Henk Meems

Het Kompas
Rotterdam

De Morgenster
Spijkenisse

Leren OP De MORGENSTER

Verleden jaar zijn we gestart met een schoolbreed traject Didactisch Coachen. We merken als team dat we hierdoor samen aan het ontwikkelen zijn.

Bij didactisch coachen leren we om de leerlingen goede vragen te stellen en gerichte feedback te geven op wat de leerlingen zeggen en doen. Dus niet "goed zo", maar "wat goed dat je zo snel aan het werk gegaan bent", "wat knap dat je door gezet hebt terwijl je het heel moeilijk vond" of "wat fijn dat je opkomt voor je vriend". En wat voorbeelden van vragen: "Hoe heb je deze oplossing gevonden?" "Wat maakte dat je doorzette, terwijl je eigenlijk geen zin meer had?" "Hoe zou je het de volgende keer aan kunnen pakken?"

De leerkrachten zijn of met feedback geven of met vragenstellen aan de slag gegaan in de eigen groep. Er worden filmopnames gemaakt van een les. De leerkrachten kijken de opnames terug en selecteren hier beelden uit. Een selectie van deze beelden delen ze met elkaar. Ze laten daarbij fragmenten zien waar ze blij mee zijn, omdat het lukt om goede vragen te stellen of mooie feedback te geven. Ook laten ze een fragment zien waar ze niet zo tevreden over zijn. De andere collega's geven gerichte feedback en stellen goede vragen, net als ze ook in de groep bij de leerlingen doen. Mooi om zo samen te leren!

Clazien Sonneveld

Het Christal
Vlaardingen

Keuze-WORKSHOPS DaVinci

Het Christal is volop in ontwikkeling. Als we nieuwe dingen gaan doen dan gebruiken we daarbij onze sleutelprincipes. We hebben er 5: We werken en leren met plezier, we staan in verbinding met de samenleving, we werken vanuit de gouden driehoek, we werken aan vertrouwen én we werken aan ieders talenten.

Nieuw dit jaar is dat we werken met keuze-workshops voor de kinderen van groep 5 t/m 8 passend bij het thema waaraan deze groepen werken of bij een onderwerp dat past bij de culturele agenda. Elke week is er zo'n workshop. Een week van te voren verschijnen in de nieuwe thematheek de keuzes van die week. In de loop van de week kunnen de kinderen zich inschrijven. Op de dag van de keuzeworkshops gaan de kinderen in gemengde groepjes aan de slag. We hebben het afgelopen halfjaar al super veel gave workshops gehad zoals een houtsnede maken, schilderen op

maori-muziek, een herbarium of fossiel maken of een toneelstuk opvoeren. We horen van de kinderen dat ze dit met ontzettend veel plezier doen. De kinderen vullen na een themaperiode een evaluatieformulier in en geven daarbij aan wat ze ervan vonden én wat ze geleerd. Zo zei een kind: "Ik vond het leuk en het was ook niet te makkelijk om de vorm erin te krijgen, mijn niveau dus." Het eerste sleutelprincipe komt mooi uit de verf, maar ook de laatste doordat kinderen zelf kunnen kiezen wat bij hen past.

Vincent Verkuil

SamenLeren als Team

Dat doen we vooral om goed beslagen ten ijs te komen, op elke dag dat we de kinderen ontvangen in onze groepen.

Kwalitatief goed onderwijs, daar gaan we voor. Dus vullen we studiedagen in met mooie trainingen, gezamenlijk overleg en een stuk teambuilding.

Gewoon even een greep uit één van deze leermomenten: Lezen is leuk, maar hoe krijg je elk kind tot lezen? We mogen in zes stations sparren, overleggen en discussiëren. Hoe gaan we de schoolbieb inrichten en implementeren? Wat was jouw 'pageturner' en

kan je aanbevelen aan anderen? Moet élk Nederlands jeugdboek in de Wegwijzerkast staan?

Met een gereedschapskoffer vol inspiratie sluiten we de dag af met een verrassing van alle ouders. Geweldig om na een lange intensieve dag je gezien en gewaardeerd te voelen. We genoten van deze prachtige herfstboeketten, dank lieve ouders!

Het team van De Wegwijzer

De Wegwijzer
Zwijndrecht

De DRIEMASTER OP KOERS RICHTING NIEUWBOUW

We zijn dit jaar gestart met onze jaartekst uit Psalm 8: Heer onze Heer, hoe machtig is uw naam op deze aarde. Vanuit die verwondering mogen we lesgeven op de Driemaster.

W e zijn bezig met het verder vormgeven van ons thematisch onderwijs door middel van De Noordwijkse Methode. We behandelen in een jaar drie thema's en daarin worden de vakken aardrijkskunde, geschiedenis en biologie opgenomen. Leerkrachten bereiden ieder een vak voor en rouleren in de middagateliers voor de groepen. De technieklessen horen daar ook bij. De vrijdagmiddagateliers worden op een creatieve manier ingevuld. Zo leerden de leerlingen een terrarium maken en gingen ze

samen koken. Ons leesonderwijs kreeg een boost doordat we veel nieuwe boeken hebben kunnen aanschaffen. De kinderen reageren hier enthousiast op en denken mee in dit proces.

De plannen rondom de nieuwbouw van onze school worden steeds concreter. De architect heeft een ontwerp gemaakt en wij denken na over de details en de kleuren. Na de zomer start (als het goed is) de bouw. Dit zal op het huidige schoolplein gebeuren, dus letterlijk naast de deur. We kunnen zo goed zien en meemaken hoe de

bouwwerkzaamheden verlopen. We zijn dus lekker aan het bouwen. Aan ons onderwijs aan de leerlingen en aan een nieuw schoolgebouw!

Het team van de Driemaster

De Driemaster
Ridderkerk

Doe-middag

Na 2,5 jaar konden we in september en november op De Wonderwijzer eindelijk weer onze doe-middagen organiseren. En wat waren we daar blij mee!

W ij zien elk kind als uniek met eigen gaven en talenten die we ze graag willen laten ontdekken en benutten. Tijdens onze doe-middagen wordt deze zienswijze zo mooi in de praktijk gebracht. De kinderen werden twee middagen ingedeeld bij twee workshops die ze zelf hadden uitgekozen. En zo was het eerst twee dinsdagmiddagen en daarna twee donderdagmiddagen een drukte van belang op school. Door de hele school heen (en buiten!) werd er groepsdoorbrekend gebakken en gekookt, gesport tijdens de bootcamp en geknutseld met oude apparaten. Er werden zelf spelletjes gemaakt, kleuradvies gegeven en haren ingevlochten. Een aantal kinderen maakten een vogelvoerkrans, sommigen studeerden een dans of een toneelstuk in en weer anderen kozen voor tekenen of figuurzagen. De workshops werden gegeven door leerkrachten, onderwijsassistenten én ouders, mooi om op die manier met elkaar te kunnen samenwerken. De middagen werden afgesloten met een kleine tentoonstelling in de hal, waar we van iedere activiteit konden horen en zien wat er gedaan en gemaakt was. Wat is het toch gaaf om op deze manier aan de slag te gaan met ieders door God gegeven talenten en interesses. We zien uit naar nog een reeks doe-middagen in het voorjaar!

De Wonderwijzer
Hardinxveld-Giessendam

Elijne Riswick

Van Basisschool naar Kindcentrum

Soms kost het tijd, energie en doorzettingsvermogen om ambities te realiseren. In 2018 begonnen we de samenwerking met kinderopvang To Be Kind.

Hoe mooi is het als kinderen al op vroege leeftijd opgevangen kunnen worden in de veilige en huiselijke leefwereld van De Halm waar ze later ook onderwijs zullen krijgen. De pedagogische medewerkers dragen al in een vroeg stadium bij aan de ontwikkeling van kinderen. En leerkrachten zien de kinderen letterlijk groeien.

De Halm
Almkerk

Voor werkende ouders is het erg fijn als ze hun kinderen op één adres kunnen onderbrengen. Als school moesten we ruimte 'afstaan', om zowel dagopvang als buitenschoolse opvang te kunnen bieden. Een werkkamer werd omgebouwd tot slaapkamer voor baby's en dreumesen. De BSO ruimte werd ruimte voor dagopvang en het speellokaal van de kleuters werd een multifunctionele ruimte, waar de buitenschoolse opvang nu ondergebracht is. To Be Kind droeg bij aan de kosten van de verbouwing. Er was meer personeel nodig om alle dagen opvang te kunnen bieden.

Op 23 augustus hebben we op feestelijke wijze het Kindcentrum De Halm officieel geopend. Steeds meer ouders weten de weg naar de opvang te vinden. Als school hadden we op 1 februari 2022 precies honderd leerlingen. Het gebouw zou dan zo maar 'te klein' kunnen worden. Maar dat is weer een volgende ambitie.

Hans Noordman

Vooral dankbaar

Terugkijkend op 2022 overheerst de dankbaarheid. De school groeide met meer dan 20 leerlingen. Op een aantal van iets meer dan 100 is dat heel veel. De school is veranderd in een organisatie waar drie dagen in de week van 7.30u - 18.00u kinderen en medewerkers aanwezig zijn.

Dagelijks doen we met de kinderen de Bijbel open en genieten we van mooie verhalen en gesprekken. Samen leggen we ons leven in Gods hand en kunnen we mooie en moeilijke dingen een plek geven.

We zijn blij met veel betrokken ouders, die op allerlei manieren de school ondersteunen. Elke maand komt de gebedsgroep op school bij elkaar om de school, de kinderen en elkaar in gebed bij God te brengen. Er zijn ouders actief in onze moestuin. Ze onderhouden die samen met de kinderen. Ouders

zijn betrokken op elkaar, zodat ook nieuwe gezinnen zich welkom voelen. We trekken als ouders en school samen op, voor de gezonde ontwikkeling van de kinderen.

We ontdekken samen met de kinderen de wereld om ons heen, door de thema's die de echte wereld binnen brengen. Dat kan een thema als 'de bakker' zijn, waarin de peuters en kleuters zich helemaal geven en uitleven. Maar ook 'het riool', en de ontdekking dat goed werkende toiletten toch wel heel fijn zijn. Of de bewustwording van onze ecologische voetafdruk.

Zo krijgt het ontdekkende leren invulling.

We volgen onze kinderen in hun ontwikkeling en leren hen verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leerproces. Het afgelopen jaar hebben we het rapportfolio daarbij ingevoerd en ingezet. Zo kunnen de kinderen en de leerkrachten samen de ontwikkeling volgen en beschrijven.

Hannie Sonneveld

Immanuël
Best

Een open deur

Kijkend naar de ontwikkelingen vanuit de afgelopen jaren is dit letterlijke beeld treffend voor waar de Regenboog voor staat. De deuren van de lokalen staan open:

- We werken met leerpleinen waar kinderen uit verschillende groepen samen leren op hun niveau
- Bij elkaar binnenlopen is voor de leerkrachten de gewoonste zaak van de wereld. Zo laten we zien dat we ons onderwijs samen vormgeven en willen leren van elkaar.
- Ondanks verschillen die er zijn, staan onze deuren open om lief te hebben en geliefd te worden.
- We willen steeds meer open staan naar de samenleving. Dit krijgt vorm in de talentenmiddagen en tijdens de lessen Burgerschap.

Wat ook opvallend is geweest het afgelopen jaar, is dat de regenboog zo vaak zichtbaar was aan de hemel. Ondanks de zorgen die er zijn t.a.v. de toekomst van de aarde wanneer we bijvoorbeeld stilstaan bij de ontwikkelingen die op ons af komen, staat daar toch maar weer het teken van Gods trouw: 'Ik ben erbij'. Daar hebben we ons het afgelopen jaar aan vastgehouden.

Annemiek de Quelerij

Regenboog
Middelburg

De Wingerd

Goes

ALS ZELFS oma HET ZEGT..

Onlangs vroeg ik een oma hoe het ging met haar kleinkinderen elders in het land. De ene was 8, de ander 4. Haar oudste kleinzoon had weinig met leren en het ging allemaal wat moeizaam op school totdat ...

Dit seizoen kreeg hij een juf die veel deed met bewegend leren. Hij had ineens plezier in school, haalde hogere cijfers en ging ineens als een speer. Oma was overtuigd; met bewegend leren help je kinderen echt verder.

Wat mooi om te horen van anderen dat dit zo werkt. Dit is wat wij willen en doen op de Wingerd. Sport en bewegend leren is geen doel op zichzelf, maar een enorm belangrijk middel om kinderen te activeren, te motiveren en zelfvertrouwen te ontwikkelen. Dit resulteert in meer plezier in leren.

Op de Wingerd is dit al enkele jaren een speerpunt. We merken dat dit veel in beweging brengt, ook in onze omgeving. Zo komen initiatieven naar ons toe vanuit de gemeente en sportaanbieders. Voorbeelden daarvan zijn de Poelbosloop georganiseerd door de atletiekvereniging. Winnen is mooi, maar kinderen te zien doorzetten en zich helemaal te geven is nog mooier om te zien. Zo bereiden we kinderen ook voor om hun plek in de samenleving in te nemen. Doorzetten en volhouden zijn vaardigheden die daarbij belangrijk zijn.

Een ander mooi voorbeeld is dat we kinderen in de wijk en omgeving laten kennismaken met allerlei vormen van watersport. Juist het samenwerken met wind en golven kan een heel leerzame leerschool zijn met het oog op hun toekomst.

Arend Schutte

De Sterrenpracht

Axel

Van GRIJS naar GROEN!

Vorige jaar kregen we toch wel een beetje de kriebels van ons saaie, grijze plein. Kinderen konden er niet lekker spelen en het zag er zeker niet gezellig uit. Bovendien was het geen reclameplaatje voor nieuwe ouders en buurtbewoners.

Er werd een werkgroep van leerkrachten en ouders met 'groene vingers' opgericht en al na een aantal bijeenkomsten lag er een mooi plan. Het moest behapbaar blijven dus werd het een meer fasen plan. Door eerdere acties was er een aardig budget beschikbaar en na goedkeuring van het team gingen al snel de eerste tegels de grond uit. Er kwamen plantvakken met

grassen en planten die vlinders zouden lokken, maar er was ook een klein stukje om groente te telen. Een aantal fruitboompjes, bomen en heggen gingen de grond in en er verscheen een mooi nieuw klimtoestel en een pannakooi. Wat was het fijn dat er zoveel hulp was. Ouders, kinderen en collega's werkten hard en het resultaat is nu al geweldig. We zijn nog niet helemaal klaar, de volgende fase

komt er al bijna weer aan, maar ook daar hebben we alweer een mooie club mensen voor gevonden. Afgelopen zomer werden er peertjes geplukt en de eerste groenten geoogst, dat was een klein feestje voor de kinderen. Leuk dat we ook een groepje kinderen enthousiast hebben gekregen om mee te helpen in de schooltuin.

Tamara Dees, leerkracht groep 4

Een heel **bijzonder**
kerstfeest gewenst!

Met **liefde**
VOOR ELKAAR
VERSCHILLEND
in wie we zijn

NOV. 7 JAAR

Met **liefde**
VOOR **elkaar**
VERSCHILLEND
in **wie we zijn**

“

God heeft mij **bijzonder** gemaakt. Want Hij maakt iedereen, en Hij maakt **niemand hetzelfde**. Ik vind dat God vooral mijn hoofd **heel mooi** heeft gemaakt. Er is ook iets dat ik heel goed kan: **balletjes** maken. Van **klei**, of van **sneeuw**.”

MEREL, 4 Jaar